

ODONTOLOGÍA PREVENTIVA Y COMUNITARIA

1. INTRODUCCIO: CONCEPTES I DEFINICIONS

- 1.1. Odontologia preventiva i comunitària: evolució històrica i concepte actual
- 1.2. La salut oral i què la determina
Concepte de prevenció i promoció de la salut
Les estratègies en odontologia preventiva

2. PREVENCIO DE LA CARIES DENTAL

- 2.1. Càries dental
Bases científiques per prevenir-la
Els factors de risc
- 2.2. Placa bacteriana i càries
Pel·lícula adquirida
Fisiologia i patogènia de la placa bacteriana
Concepte de placa cariogènica
- 2.3. Mètodes per al control i l'eliminació de la placa bacteriana I.
Mètodes mecànics.
Raspallat de dents.
Higiene interproximal.
Profilaxi professional
- 2.4. Mètodes per al control i l'eliminació de la placa bacteriana II
Mètodes químics de control de la placa
- 2.5. Sucre i càries
Evidència científica de la relació entre el sucre i la càries.
Concepte de dieta i nutrició. Efectes locals de la dieta en relació amb la càries. Avaluació i control del poder cariogènic de la dieta
- 2.6. Fluor i prevenció de càries
Els fluorurs i la seva relació amb la càries: perspectiva històrica i situació actual. Bases científiques de l'actuació del fluor en relació amb la prevenció de la càries
- 2.7. Metabolisme del fluor
Absorció, distribució i eliminació. Mecanismes d'actuació. Fluorosi: característiques i classificació en relació amb la seva gravetat. Contingut en fluor dels productes dentals: el dosatge
- 2.8. Fluor sistèmic: fluoració de les aigües de proveïment públic
Suplements dietètics
Fluoració de la sal
Fluoració d'altres vehicles
- 2.9. Actuació tòpica del fluor
Mecanisme d'acció. Utilització racional dels agents tòpics del fluor.
Mètodes d'aplicació
- 2.10. Actuació tòpica del fluor: mètodes d'aplicació professional
Metodologia i pautes de tractament. Mètodes d'autoaplicació. Pautes de tractament
- 2.11. Segelladors de fissures
Bases científiques per a la utilització de segelladors. Indicacions i metodologia d'aplicació a la clínica. Utilització en programes comunitaris
- 2.12. Saliva i salut oral
Les proves salivals i la identificació del risc de càries
- 2.13. Concepte i identificació del risc de càries
La càries com a malaltia i la càries com a lesió
Les proves salivals i la identificació del risc de càries
- 2.14. Pautes d'actuació d'acord amb el risc individual de càries
Presca de decisions en relació amb tractaments no invasius de la càries

3. PREVENCIO DE LES MALALTIES PERIODONTALS

- 3.1. Bases científiques per a la prevenció i el control de les malalties periodontals. Epidemiologia. Concepte actual. Factors etiopatogènics. Classificació. Susceptibilitat individual. Factors de risc i factors de predicció
- 4. PREVENCIO DEL CANCER ORAL**
 - 4.1. Prevenció del càncer oral
 - Epidemiologia
 - Factors de risc
 - Diagnòstic precoç
- 5. PREVENCIO DELS TRAUMATISMES DENTALS I ALTERACIONS DE L'ESMALT**
 - 5.1. Prevenció dels traumatismes dentals
 - Alteracions de l'esmalt: prevenció de l'erosió, de l'abradió i de l'atrició
- 6. PREVENCIO DE LA TRANSMISSIO D'INFECCIONS A LA CLINICA ODONTOLOGICA**
 - 6.1. Les malalties de transmissió per fluids orgànics I
 - Hepatitis
 - Epidemiologia
 - 6.2. Les malalties de transmissió per fluids orgànics II
 - Síndrome de la immunodeficiència adquirida
 - Epidemiologia
 - 6.3. Pautes per a la prevenció de les infeccions creuades i altres situacions de risc en la pràctica de l'odontologia
- 7. EPIDEMIOLOGIA EN ODONTOLOGIA**
 - 7.1. Concepte i usos de l'epidemiologia en l'odontologia
 - La investigació en poblacions humanes
 - El mètode epidemiològic en l'odontologia
 - 7.2. El mesurament de la salut i la malaltia en l'odontologia
 - Índexs
 - 7.3. Les tendències epidemiològiques de les malalties orals
 - Els patrons canviants en l'aparició i la distribució de les malalties orals
 - Anàlisi de les seves causes
 - 7.4. L'odontologia basada en l'evidència
 - Introducció, conceptes i aplicacions
- 8. EDUCACIO SANITARIA**
 - 8.1. Promoció de la Salut: evolució històrica
 - Accions de la promoció de la salut
 - Objectiu de la promoció de la salut oral
 - Determinants socioambientals de la malaltia: determinants de la salut oral
 - Factors de riscos comuns
 - Capital social
 - Efectivitat de les intervencions de promoció de la salut oral
 - 8.2. Educació sanitària
 - Determinants del comportament
 - Camps d'acció de l'Educació Sanitària
 - Com planificar un programa d'Educació Sanitària Oral
 - Medis on dur a terme l'Educació Sanitària
 - Impediments pels canvis de comportament a llarg termini
 - Els diferents mètodes d'Educació Sanitària oral
 - 8.3. Tabac i salut oral
- 9. ORGANITZACIO I ADMINISTRACIO DE SERVEIS DE SALUT ORAL**
 - 9.1. El model de pràctica professional en l'odontologia
 - Característiques, evolució i perspectives futures
 - 9.2. Planificació i programació en l'odontologia comunitària
 - Etaques d'un programa sanitari odontològic

- 9.3. Demografia professional
Evolució i perspectives futures
- 9.4. El concepte d'atenció primària de salut
L'odontologia i la seva integració en l'atenció primària de salut
- 9.5. La restauració de la salut oral
Anàlisi dels diversos sistemes d'assistència odontològica i impacte en la salut oral de la població
Sistemes imperants en els diferents països europeus
- 9.6. Desigualtat i salut oral
- 9.7. Economia de la salut I
Conceptes bàsics d'economia sanitària i aplicació en odontologia comunitària
- 9.8. Economia de la salut II
Anàlisi de costos
Anàlisi de minimització de costos
Anàlisi cost-efectivitat
Anàlisi cost-utilitat
Anàlisi cost-benefici

Bibliografia

Blánaid D, Watt R, Batchelor P, Treasure E. Essential dental public health. Oxford: Oxford University Press; 2002. [↔](#)

Cuenca E, Baca P. Odontología preventiva y comunitaria : principios, métodos y aplicaciones. 3a ed. Barcelona: Masson; 2005. [↔](#)

Document marc per a l'elaboració del Pla de salut de Catalunya. 2a ed. Barcelona: Generalitat de Catalunya; 1991. [↔](#)

Drummond MF, Stoddart GL, Torrance GW. Métodos para la evaluación económica de los programas de atención de la salud. Madrid: Díaz de Santos; 1991. [↔](#)

Fejerskov O, Kidd E (ed.). Dental caries: the disease and its clinical management. Oxford: Blackwell Munksgaard; 2003. pp.189-223. [↔](#)

Jenicek M, Cleroux R. Epidemiología: principios, técnicas y aplicaciones. Barcelona: Salvat; 1987. (reimpr. 1993) [↔](#)

Rose GA. The Strategy of preventive medicine. London: Oxford University Press; 1993. [↔](#)

Sackett DL, Richardson WS, Rosenberg W, Haynes RB. Medicina basada en la evidencia: cómo ejercer y enseñar la MBE. Madrid: Churchill Livingstone; 1997. [↔](#)

Artículos

Guevara PA, Ranalli DN. Técnicas para fabricar protectores bucales. En: Clínicas odontológicas de Norteamérica, Vol. 4: Odontología del deporte. México: Interamericana/McGraw-Hill; 1991. pp.655-670. [↔](#)

Litonjua LA, Andreana S, Bush PJ, Cohen RE. Tooth wear: attrition, erosion and abrasion. Quintessence Int, 2003; 34: 435-446. [↔](#)